

ved at undersøge de sædvaner, der måtte være opstået, sædvaner, der meget vel kan have været motiveret ud fra en betragtning om, at forskudsvisse udbetalinger simpelt hen er nødvendige for at opnå de pågældende loves formål, og ud fra en antagelse om, at få dages rentefordele for de lokale myndigheder eller mere eller mindre private institutioner, der administrerer samfundets midler, har været rimeligt i forhold til den administration, der udføres. En undersøgelse heraf har ikke kunnet ske til bunds, fordi de pågældende lover partier, og nu et flertal, ønsker at vurdere arbejdsministeriets og arbejdsministres forhold *uden hensyn* til, hvad der har været praksis andre steder – og fortsat *er* praksis andre steder. Socialdemokratiet anser dette som et yderligere klart bevis på, at der ikke i denne sag forfølges hverken juridisk saglige eller forfatningspolitiske formål. Vi anser venstres klart ultimative krav om en tilside-sættelse af regeringens udtrykte holdning for at være en politisk manøvre med det ene mål at genere politiske modstandere – hvortil man skal tilbage til 1885 for at finde side-stykke i dansk demokratisk historie. I dette og de følgende år anvendte den daværende statsminister (Estrup) de såkaldte flyvende kommissionsdomstole for at ramme sine politiske modstandere (venstre).

Socialdemokratiet beklager dybt, at regeringen har ladet sig ydmyge i denne sag. Udfaldet har afsløret, at folketingsflertallet ikke har ønsket at sætte skik på eget hus. Det er en selvfølge, at socialdemokratiet ikke kan medvirke til gennemførelsen af det fremsatte forslag til folketingsbeslutning.

Et *andet mindretal* (socialistisk folkepartis medlemmer af udvalget) anfører: Efter mindretallets opfattelse er det klart, at forskudsordningen blev gennemført på en sådan måde, at kasserne og visse banker opnåede betydelige likviditets- og rentefordele på statens bekostning. Samtidig har mindretallet konstateret, at der på dette område har dannet sig en usikker praksis i de forskellige ministerier, hvilket er klart utilsigtsstillende. Mindretallet er derfor enig i flertallets opfordring til regeringen om at lade foretage en uvildig undersøgelse heraf inden for alle ministeriernes områder. Men det er samtidig mindretallets opfattelse, at der ikke inden for arbejdsministeriet med tilstrækkelig hurtig-

hed blev grebet ind og gennemført ændringer, der sikrede, at disse fordele blev bragt til ophør. Sagen bærer præg af sjuskeri og en besynderlig passivitet hos de involverede parter. Der er god grund til specielt at analysere, hvordan arbejdsgangene egentlig fungerer i både arbejdsministerium og arbejdsdirektorat.

Mindretallet kan imidlertid ikke se, at der vil kunne placeres noget retligt ansvar i sagen. Mindretallet har ikke i det meget omfattende materiale kunnet finde belæg for, at der af nogen er foretaget bevidste handlinger eller bevidste undladelser, der vil kunne føre til et retligt ansvar. Det er derfor mindretallets opfattelse, at sagen bør afsluttes nu med betænkningen fra udvalget for forretningsordenen. På den anden side vil mindretallet naturligvis ikke modvirke nye undersøgelser, hvis andre mener, at hidtil ubelyste forhold derved vil blive fremdraget. Mindretallet har tidligere foreslået, at sådanne nye undersøgelser bør foretages ved nedsættelse af en parlamentarisk kommission, der ifølge grundloven har til opgave at undersøge alment vigtige sager og kan fordre skriftlige eller mundtlige oplysninger såvel af private borgere som af offentlige myndigheder. Når mindretallet stadig vil foretrække en parlamentarisk kommission fremfor en kommissionsdomstol, skyldes det især, at det ikke finder belæg for, at en fornyet undersøgelse vil kunne føre til et retligt ansvar. Men nye undersøgelser vil efter mindretallets opfattelse mest hensigtsmæssigt og med inddragelse af alle aspekter – også de politiske – kunne foretages ved nedsættelse af en parlamentarisk kommission. Mindretallet kan derfor ikke medvirke til gennemførelse af forslaget om nedsættelse af en kommissionsdomstol.

Et *tredje mindretal* (venstresocialisternes medlem af udvalget) ønsker at udtale følgende:

Efter mindretallets opfattelse har de opgaver, som påhviler folketinget under udøvelsen af dets funktion i forbindelse med en eventuel rigsretssag fået stadig mindre prioritet, efterhånden som udvalgets arbejde er skredet frem. Hvad der med udtalelser fra statsministeren og justitsministeren lignede behørig hensyntagen til de rettigheder, der må tilkomme eventuelle anklagede, er i udvalgets konklusion ændret til det stik mod-